

[Hans Hansen.]

lovforslaget enstemmigt vedtaget af folketinget, men det fik en hård behandling i det daværende landsting. Lovforslaget tilsigtede at komme 30 000 faderløse børn og deres mødre til hjælp. Vi, der kan huske, hvorledes forholdene var dengang, ved jo, at hjælpe-kasserne ikke havde midler til stadige understøttelser, hvorfor det meget ofte var den triste gang til fattigvæsenet, de pågældende kvinder måtte gå. Hvorledes blev så dette lovforslag behandlet her i tinget? Højres fører, daværende landstingsmand og sognerådsformand Piper, udtalte — det findes i landstingstidenden sp. 803 —:

„Det er i de sidste år ofte fremhævet, at vi har fået for megen human lovgivning, at man derigennem ville svække befolkningens selvopholdelsesdrift. Men når vi ser på dette lovforslag, således som det nu er formet, må jeg spørge: Er dette ikke et skridt videre frem på den samme bane? Kan man vente, at loven i en sådan form vil virke stimulerende på befolkningen? Ligner den ikke i høj grad vor nuværende alderdomsforsørgelseslov, hvis hovedfejl jo netop er den — og det er jo sagt fra mange sider —, at den virker slappende, og at den ikke virker til, at folk selv samler sig noget sammen.“

Og han sluttede med at sige, at

„dette lovforslag under ingen omstændigheder bør vedtages, forinden der er balance i statskassen og de nødvendige penge er tilstede.“

Og sognerådsformand Piper blev fulgt op af sin landstingskollega, Rottbøl, der udtalte — det findes i landstingstidenden sp. 809 —:

„Jeg tror, at man i en betænkelig grad gennem hele vor sociale lovgivning er begyndt at tage ansvarsfølelsen bort fra folk. Den måske ikke ret store energi, der findes i det danske folk, er man ved ligefrem at ødelægge ved disse sociale love.“

Så stærke ord brugte højres og de fri-konservatives talere, når det drejede sig om hjælp til de dårligst stillede og mest trængende i vort land. Efter disse grove og

overfor småkårsfolk sårende udtalelser blev det af folketinget enstemmigt vedtagne lovforslag sendt i et af landstingets bekendte begravelsesudvalg, der aldrig afgav nogen betænkning.

Eller hvad mener man om de stærke beskyldninger mod arbejderne, der i landstinget blev fremsat under behandlingen af brændselsloven i 1916—17, da grev Knuth udtalte — det findes i landstingstidenden sp. 1467 —:

„Jeg vil ikke være med til at træffe en bestemmelse, hvormed man i højeste grad vanskeliggør arbejdsforholdene på landet. Man må huske på, at de elementer, vi får ud på landet, vil ikke være af de gode, nej, vi får de fordrukne, de dovne og de folk, som ikke har pladser herinde på grund af deres stridbarhed eller andre unoder.“

Og grev Knuth udtalte endvidere, at forholdet vil blive det, at de folk ikke vil røre en lab, men de vil gå omkring og drive i skoven.

Mange andre eksempler på modstand mod fremskridt og forbedringer kunne jeg fremføre, men skal for øjeblikket lade det ligge. Blot vil jeg have lov til at fastslå, at landstingets modstand mod fremskridt og udvikling avlede en stor bitterhed i vide kredse, og det var derfor ganske naturligt, at socialdemokratiet ønskede dette landsting afskaffet.

I rigsdagssamlingen 1910—11 stillede socialdemokratiet ændringsforslag i folketinget til det da foreliggende grundlovsforslag, hvorefter der skulle indføres etkammerssystem med en valgretsalder på 21 år. I udvalgets betænkning skrev socialdemokratiets repræsentanter, Borghjerg, Jensen og Hans Rasmussen:

„Etkammerssystemet på den lige og almindelige valgrets grund er det gamle demokratiske krav her i Danmark fra 40ernes frihedsbevægelse. Det blev båret frem både af bondevennerne og af Københavns radikale håndværkerparti.“

Da socialdemokratiets ændringsforslag kom til behandling i folketinget, blev det